

Blišč in beda Slovenije

Nočemo Las Vegasa namesto Ljubljane!

Odprto pismo

ministru za kulturo, dr. Vasku Simonitiju,
ministru za okolje in prostor dr. Janezu Podobniku,
ministru za gospodarstvo mag. Andreju Vizjaku,
ministrici za zdravje Zofiji mazej Kukovič,
ministru za notranje zadeve Dragutinu Mateju,
sindikalnim voditeljem.

Spoštovani minister za kulturo, včeraj je središče nočne Ljubljane razsvetlil novi prikazovalnik z izjemno močnimi LED diodami, ki bo v nočnem času zasenčil vso kulturno dediščino Ljubljane. Prikazovalnik je na stolpnici TR3 na Trgu republike, vidi pa se ga več kilometrov daleč. Ljubljana je kandidirala za kulturno prestolnico Evrope, vendar nas postavljanje takšnih stražil v bližino kulturne dediščine spominja bolj na barbarizem, kot na kakršno koli kulturo. Mesto s tako bogato kulturno tradicijo in zgodovinsko vrednostjo si ne sme privoščiti, da se pretvori v Las Vegas, napravljen sredi puščave.

Spoštovani minister za okolje, vlada je 30. avgusta letos sprejela Uredbo o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja, kar je izjemno pohvalno dejanje, ki so ga podprle tako rekoč vse politične stranke. Očitno tudi ta uredba ne zadostuje, saj postajamo vedno bolj družba, ki je obsedena z bliščem, vrednot je vedno manj, kot da je naše okolje samo nekaj, kar moramo do skrajnosti izkoristiti. Vlada ima lahko še tako dobre namene, vendar ni učinka, če vedno bolj postajamo družba brez vrednost.

Spoštovani minister za gospodarstvo, Slovenija je že druga najbolj svetlobno onesnažena država, če pa bo šlo tako naprej, bomo že čez nekaj let najbolj svetlobno onesnažena država v EU. Električna energija je pri nas še vedno zelo poceni, zato se z njo ne varčuje. Starši morajo za šolarje, ki se učijo ob notranji razsvetljavi plačati za kilovatno uro električne energije 20 % več kot stane kilovatna ura za reklamne panoje. Podjetja namreč ne plačajo DDV-ja oz. ga dobijo nazaj, poleg tega je električna energija strošek za podjetje in se za njeno rabo ne plačujejo visoke davke in prispevke, ki jih moramo, če želimo kot končni porabniki iz svojih neto plač plačevati električno energijo. Torej je za podjetja v primerjavi z državljanji električna skoraj zastoj in jo zato v takšni količini porabljajo za svetlobno onesnaževanje in posledično izpuste toplogrednih plinov. Predlagamo vam, da zunanje oglaševanje obdavčite vsaj s 100 %, vse kar je manj se podjetjem ne bo niti malo poznalo. Povečajte davke na energijo, hkrati pa zmanjšate davke na plače.

Spoštovana ministrica za zdravje, novi, grozljivo svetli reklamni pano v nočnem času ogroža nekaj tisoč prebivalcev Ljubljane. Ker je nameščen okoli 40 m visoko, izjemno močno moti prebivalce v vseh višjih zgradbah v središču mesta v oddaljenosti najmanj enega kilometra. Odboji svetlobe tega reklamnega panoja so vidni na stolpnici Metalke in vsa ta vsiljiva svetloba moti ljudi pri spanju. Če ljudem med spanjem svetite v spalnice, se zmanjša tvorba hormona melatonina, pomanjkanje melatonina pa dokazano povečuje število rakastih obolenj, še posebej je izrazito povečanje raka na dojkah. Bomo dovolili, da noč pretvorimo v dan? Naj sedaj žrtve tega svetlobnega nasilja zasuje inšpekcijo s pritožbami? Boste zaradi

svetlobnega onesnaženja in posledično povečanja rakastih obolenj morali kmalu začeti graditi Oknološki inštitut št. 2?

Spoštovani minister za notranje zadeve, vsi osvetljeni in še dodatno gibljivi reklamni panoji, so izjemno privlačni in zato vozniki gledajo na panoje namesto na ceste. Najhujšo nevarnost predstavljajo LED prikazovalniki, gigantski televizorji. Vozniki se nam pritožujejo zaradi takšnega motečega »televizorja« na Dunajski cesti ob Hypo Leasingu, sedaj se pojavlja nova nevarnost pred parlamentov. Slovenija je v EU med državami z največ mrtvimi v prometu, prav na vrhu lestvice smo z Belgijo, najbolj svetlobno onesnaženo državo v EU. V Sloveniji na milijon prebivalcev umre dvakrat več ljudi v prometu, kot v dosti manj svetlobno onesnaženi Nemčiji. Osvetljeni reklamni panoji, še posebej pa novi televizorji ob cestah bodo samo še poslabšali prometno varnost v Sloveniji. Ne želimo, da nam Slovenijo pretvorite v Las Vegas. Las Vegas je v Državi Nevada, ki je najbolj nevarna država v ZDA po številnih kriterijih, tako glede števila ropov, vlomov, posilstev, samomorov in prostitucije.

Spoštovani sindikalni voditelji, slovenski kmetje dobijo manj plačila za letno proizvodnjo pšenice, kot je 10 milijonov evrov, ki jih z neustrezno in potratno zunanjo razsvetljavo po nepotrebem pošljemo vsako leto v vesolje. Ena sama cestna svetilka stane davkoplačevalce v 30 letih uporabe 7000 evrov. Vlada ima v tržnem gospodarstvu zelo malo mehanizmov za zmanjšanje cene kruha, saj vemo, da je v živilih kar okoli 50 % vrednosti strošek marketinga oz. prodaje. Zato bi morebiti lahko za spremembo jutrišnji protest naslovili tudi proti marketinškim trikom, ki potrošnike s pomočjo pretiranega zunanjega reklamiranja in blišča prepričajo, da kupujejo (predrage) izdelke. Protestirajte tudi proti tistim, ki hočejo osvetliti že vsako stezo v Slovenije in tako po nepotrebem zapravljajo denar davkoplačevalcev, obenem pa bodo s tem naslednjim generacijam zapustili samo drago vzdrževanje nepotrebne infrastrukture.

Andrej Mohar, Herman Mikuž,
Temno nebo Slovenije

Ljubljana, 16. november 2007